

THÁI THƯỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 5

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 23/05/1999

Chư vị đồng học, chào mọi người! Đạo lý của cảm ứng rất sâu, sự tích của cảm ứng cũng rất rộng, người xưa khuyến khích chúng ta rất nhiều, vô cùng yêu thương che chở. Trong sách xưa dạy bảo chúng ta, trong pháp thể xuất thế gian, đặc biệt là thiện pháp, tín tâm là nhân tố thành tựu đệ nhất. Bất luận là mong cầu ngay trong đời này, đạt được quả báo hạnh phúc mỹ mãn; hay là học Phật, hy vọng ngay trong đời này có thể vãng sanh Tịnh độ, thân cận A-di-đà Phật, cũng đều ở tín tâm. Đặc biệt cần phải cảnh giác, trong kinh Phật thường nói: “*Thế gian vô thường, cõi nước mong manh*”, thọ mạng con người rất ngắn ngủi, một hơi thở ra mà không hít vào thì đã qua đời khác. Cho nên chúng ta có một niệm tín tâm chính là một niệm thiện căn, niệm niệm tín tâm chính là niệm niệm thiện căn tăng trưởng, cần phải nhanh chóng nỗ lực, nhất định không thể chờ đợi. Nếu như bạn cho rằng vẫn còn ngày mai, vẫn còn năm sau, vẫn thông thả qua loa như vậy thì một đời này sẽ luống qua uổng phí, đến lúc lâm chung hối hận cũng không kịp. Cho nên, chúng ta phải xây dựng tín tâm, phải tinh cần nỗ lực. Phật pháp bất luận là tông phái nào, Hiển giáo, Mật giáo, tổ sư đại đức đều dạy chúng ta phải tu từ căn bản, cái gì là căn bản? Tâm là căn bản.

Trong thế pháp, Quán Trọng đã nói: “*Vui vẻ tiếp người thì thân như huynh đệ*”, lời nói này rất có đạo lý, “*nóng giận tiếp người thì tàn khốc như chiến tranh*”. Nhà Phật thì dạy chúng ta “*tươi cười tiếp người*”, các vị xem đạo tràng của nhà Phật, kiến trúc đầu tiên là điện Thiên Vương, trong điện Thiên Vương thờ Di-lặc Bồ-tát, tạo tượng Di-lặc Bồ-tát là tạo tượng của hòa thượng Bồ Đai. Đây chính là dạy chúng ta phải dưỡng tâm, phải tu tâm, tâm phải lớn, phải biết bao dung phải biết tha thứ, phải biết lấy hoan hỷ mà đối đãi với tất cả chúng sanh, đối đãi với tất cả mọi người, đây là điều đầu tiên trong giáo học Phật pháp. Thành tựu của một người chính

là ở đức hạnh, đức hạnh chính là thực tiễn của trí tuệ chân thật, học vấn chân thật. Không tử là một bình dân, bình dân thông thường, không có địa vị, không có tiền của, vì sao ngài có thành tựu thù thắng như vậy? Thích-ca Mâu-ni Phật tuy sinh ra trong hoàng tộc, nhưng ngài đã xả bỏ, địa vị, tiền của thấy đều xả hết, trải qua một đời sống bình dân thông thường nhất. Thành tựu của ngài là gì? Thật ra mà nói, chính là một tấm lòng yêu thương thanh tịnh bình đẳng, yêu thương hết thấy chúng sanh.

Chúng tôi trong quá trình tu học bốn mươi mấy, gần năm mươi năm này, tổng kết giáo huấn của Phật Bồ-tát, đã tìm ra một cương lĩnh, nếu khởi tâm động niệm, lời nói việc làm của chúng ta, đều có thể không trái nghịch với cương lĩnh này, y giáo phụng hành thì tự nhiên có thành tựu. Cả đời tu học này của tôi, không có che giấu bất cứ điều gì, tất cả đều phụng hiến cho mọi người. Tu tâm, đầu tiên phải tu tâm chân thành, đừng sợ người ta dùng giả dối đối đãi với mình, chúng ta phải dùng tâm chân thành đối đãi với người. Phải biết, họ dùng tâm giả dối đối đãi với ta là lẽ đương nhiên, tại sao vậy? Vì họ đối với chân tướng sự thật không hiểu rõ, họ không biết được hư không pháp giới tất cả chúng sanh là cùng một duyên khởi, họ không biết được hư không pháp giới là do một niệm tự tánh biến hiện ra. Cho nên họ dùng tâm không thành thật để đối người tiếp vật, đó là chuyện đương nhiên! Phật Bồ-tát thì hiểu rõ, chúng tôi tiếp nhận Phật pháp hun đúc cũng gần năm mươi năm rồi, chúng tôi đã hiểu rõ rồi mà vẫn muốn dùng tâm giả dối để đối đãi người thì đó là tội lỗi, không hiểu rõ thì không hề gì, hiểu rõ rồi thì không thể được. Phải dưỡng tâm chân thành của mình, tâm thanh tịnh, tâm thanh tịnh chính là xả bỏ hết thấy chấp trước, buông xuống thị phi nhân ngã, những thứ này không để ở trong tâm thì tâm bạn liền được thanh tịnh. Dưỡng tâm bình đẳng của chính mình, rời khỏi hết thấy vọng tưởng phân biệt, rời khỏi hết thấy thị phi cao thấp thì tâm liền bình đẳng; tâm thanh tịnh, tâm bình đẳng chính là tâm chân thành, chính là tâm giác ngộ. Dùng tâm này để nhìn hết thấy chúng sanh, để nhìn hết thấy vạn vật thì tâm yêu thương tự nhiên liền lưu lộ ra. Cho nên đề kinh của kinh Vô Lượng Thọ, đã nêu ra cương lĩnh tu hành cho chúng ta, là năm chữ “thanh tịnh, bình đẳng, giác”. Pháp môn Tịnh độ chính là hạ công phu dựa trên thanh tịnh, bình đẳng. Thanh tịnh bình đẳng thì giác ngay, giác chính là chân thành, giác chính là từ bi, đây là dưỡng tâm.

Thời thời khắc khắc niệm niệm quan tâm hết thấy chúng sanh, đặc biệt là quan tâm chúng sanh khổ nạn. Phạm vi của khổ nạn rất sâu, rất rộng, trong xã hội ngày nay, người có địa vị, có tiền của, họ cũng đang có khổ nạn, đây là việc mà hầu hết người thế gian không để ý. Họ bị khổ nạn ở chỗ nào vậy? Sau khi chết rồi họ liền đọa tam đồ, họ làm sao không khổ? Họ làm sao không gặp nạn? Những người này mê trong ngũ dục lục trần không thể tự giác ngộ. Họ học Phật, nói thật ra kiểu học Phật đó của họ là tiêu khiển Phật pháp, bỡn cợt Phật pháp, đối với Phật pháp không biết một tí gì. Nghe kinh, nghiên giáo họ không có duyên phân, duyên phân của họ là trong cảnh vui sướng thế gian, người thế gian thấy hạng người này sống rất hạnh phúc. Có không ít người ngưỡng mộ, thấy đều là sai lầm, những ngày tháng vui sướng đó của họ có thể trải qua được mấy ngày? Sau khi qua rồi thì họ trầm luân vào trong ba đường ác. Sự việc này Phật Bồ-tát nhìn thấy rất rõ ràng, đây là chúng sanh khổ nạn. Thế nên không thấy được chúng sanh khổ nạn này, còn những cái khổ thiếu hụt cơm áo ở trước mắt thì thấy rất rõ ràng; bạn nhìn thấy những người đại phú đại quý không biết học Phật, không biết tu tâm, trong khoảng chớp mắt đọa tam đồ, loại khổ nạn này bạn không thấy được, thế nên mọi người chúng ta bỏ sót mất. Những người hiện đang sống trong cảnh nghèo cùng thấp kém, nhưng họ từ sớm đến tối biết niệm Phật, chúng ta hãy mở to mắt ra mà xem thử, qua vài năm nữa thì họ vãng sanh đến thế giới Cực Lạc làm Phật, làm Bồ-tát, họ không còn khổ nạn. Thế nhưng người thế gian thì điên đảo, họ chỉ nhìn thấy trước mắt mà không nhìn được sâu xa. Nếu chúng tôi không học Phật, không có những năm tu dưỡng này thì chúng tôi cũng không biết, chúng tôi làm gì có thể nghĩ đến những sự việc này?

Thánh hiền, chư Phật Bồ-tát thế xuất thế gian đều có tâm từ bi, nhà Phật thường nói: “Từ bi làm gốc, phương tiện làm cửa”, chính là tâm này, lấy phương tiện khéo léo thực tiễn ở trong đời sống, thực tiễn ở trong xử sự đối người tiếp vật, đó chính là giáo hóa chúng sanh. Thực tiễn trong đời sống là tự hành, thực tiễn trong xử sự đối người tiếp vật là hóa tha, tự hành hóa tha dựa trên tâm chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, chánh giác, từ bi; họ thành tựu sự nghiệp của thánh hiền, siêu phàm nhập thánh. Cho nên phụng sự cha mẹ, họ có thể tận hiếu; tiếp vật thì họ có thể giữ

lòng nhân, nhân từ với người, yêu thương với vật. Gặp việc thiện thì họ sanh tâm hoan hỷ, thành tựu việc tốt của người; gặp việc ác, họ có thể nhẫn chịu. Bạn tử mỉ mà quan sát những người đó, một niệm chân thành, một bầu hòa khí, cho nên phước đức của họ không thể đo lường. Mọi người từ Thế Tôn, từ Khổng tử thì có thể thấy ra được, Phu tử một đời đối nhân xử thế là “ôn, lương, cung, kiệm, nhượng”, chúng ta đọc sách, tu hành thì hai vị đại đức này là mẫu mực cho chúng ta. Phật pháp không phải là tôn giáo, Phật pháp là sư đạo; hay nói cách khác, Khổng tử và Thích-ca đều là tấm gương tốt nhất cho chúng ta, là mô phạm tốt nhất cho chúng ta. Cả hai người này, nếu dùng lời hiện nay mà nói thì đều là người làm công tác giáo dục xã hội, người thế gian tôn xưng các ngài là nhà giáo dục xã hội. Chúng ta là đệ tử của thánh hiền, phải nên học tập theo các ngài, noi theo các ngài. Đại sư Ấn Quang đặc biệt giới thiệu quyển sách này, để cho chúng ta có chỗ bắt tay vào, đây chính là phương tiện khéo léo mà trong Phật pháp nói, là phương tiện đầu tiên. Chúng ta xem câu thứ nhất của kinh văn:

Thái Thượng viết: Họa phước vô môn, duy nhân tự chiêu. Thiện ác chi báo, như ảnh tùy hình.

太上曰。禍福無門。惟人自召。善惡之報。如影隨形。

Thái Thượng nói: Họa phước không cửa vào, do người tự cảm đến. Việc báo ứng thiện ác, như bóng đi theo hình.

Bốn câu này là cương lĩnh của Cảm Ứng Thiên, thực tế mà nói thì toàn văn chính là chú giải của bốn câu này, tử mỉ nói rõ cho bốn câu này. Trong bốn câu thì hai câu trước là chủ, hai câu sau là làm nổi bật, hai câu nói này nếu mọi người hiểu thấu đáo rồi thì có thể hướng lành tránh họa, có thể thành thánh thành hiền, cũng có thể thành Phật làm tổ. Họa phước từ đâu mà đến? Là tự làm tự chịu, chính mình tạo ra, đây là nguyên lý căn bản của cảm ứng. Phật pháp nói “phá mê khai ngộ, lìa khổ được vui”, chẳng phải là hai câu nói này hay sao? Mê ngộ là chủ thể chiêu, khổ lạc là cái chiêu được, trí và lạc là phước, mê và khổ là họa. Đây là tông chỉ chủ yếu, nói tổng quát là giữ tâm của thánh hiền nhân. Chúng ta nếu muốn cầu phước, tránh họa có thể làm được hay không? Cầu Phật Bồ-tát thần minh bảo hộ, cầu Phật Bồ-tát thần minh miễn xá tội lỗi cho chúng ta, đây đều là mê tín, không phù hợp với nguyên

lý của cảm ứng. Nếu quý vị hiểu thấu đáo hai câu nói này thì sẽ không cần đi cầu thân mình bảo hộ nữa, vì biết đó là mê tín. “Họa phước vô môn, duy nhân tự chiêu”, cái này là chính mình tạo, chính mình tu thiện, chính mình quay đầu thì được phước; tự mình tạo ác, không thể quay đầu thì đó là họa, không liên quan đến người khác, đạo lý này chúng ta phải hiểu, đây là chân lý.

Cho nên trong kinh Đại thừa, Phật thường nói: “Phật không độ chúng sanh”, Phật nói lời chân thật. Chúng sanh làm sao được độ vậy? Chúng sanh tự mình giác ngộ, tự mình được độ, bạn tự ngộ, tự tu, tự độ, đây là Phật nói lời chân thật. Tự ngộ, tự tu, tự độ, đó chẳng phải là duy nhân tự chiêu hay sao? Ta đọa lạc tam đồ, đọa lạc đến địa ngục, cũng chẳng phải là do người khác can thiệp đến, là chính bạn tạo ác nghiệp nên chiêu cảm ác báo, làm sao có thể trách người? Phật Bồ-tát đối với chúng ta, Phật Bồ-tát tuy là rất từ bi nhưng không thể thêm cho chúng ta một chút phước, cũng không thể nào chịu thay chúng ta một số tội, hay miễn trừ cho chúng ta một ít tội, các ngài làm không được. Nếu Phật Bồ-tát có cách nói như vậy thì chúng ta không thể tin tưởng các ngài. Phật Bồ-tát dạy bảo chúng ta, hôm nay bạn hưởng phước, phước từ nơi nào đến; hôm nay ta chịu tội, tội từ nơi nào ra, Ngài đem chân tướng sự thật này nói rõ ràng cho chúng ta, đem đạo lý giảng tường tận cho chúng ta, để chúng ta giác ngộ. Chúng ta không tạo ác nghiệp nữa thì họa rời xa! Chúng ta nỗ lực hành thiện thì phước hiện tiền, đây là lời giáo huấn chân thật của Phật Bồ-tát. Chúng ta nghe rồi, chúng ta xem rồi, thấy hợp tình, hợp lý, hợp pháp, vậy thì vui vẻ tiếp nhận, tự cầu đa phước. Cá nhân như vậy, gia đình cũng như vậy, xã hội, quốc gia, thế giới không gì không như vậy, hy vọng mọi người chúng ta tự mình trân trọng. Hôm nay thời gian đã hết, chúng ta học đến đây.